

Høring om kommunal åpenhet

Høring om kommunal åpenhet

NR deltok tirsdag på høring i Stortingets kommunal- og forvaltningskomite i forbindelse med Sp-forslaget om å endre kommuneloven for å fremme større åpenhet. - Vi er ikke her for å si ja eller nei til kommunal parlamentarisme. Men vi er opptatt av folks muligheter til å engasjere seg i politiske prosesser der de bor, sa NR-sekretariatet under høringen.

Storingsrepresentantene Heidi Greni, Marit Arnstad og Kjersti Toppe (alle fra Senterpartiet) foreslår at Stortinget ber regjeringen legge frem et lovforslag om å oppheve adgangen til å velge parlamentarisk styringsform i kommuner og fylkeskommuner. [Les forslaget her.](#)

Tirsdag deltok Norsk Redaktørforening og Norsk Journalistlag på høring i forbindelse med Dok-8-forslaget. I tillegg til de to organisasjonene deltok fylkesrådsleder Tomas Norvoll (Ap) fra Nordland fylkeskommune på høringen.

[Her er notatet](#) NR overleverte komiteen i forbindelse med høringen. [Her er NJs notat.](#)

[Her kan du se opptak fra høringen.](#)

Her er innlegget til NRs assisterende generalsekretær Reidun Kjelling Nybø i sin helhet:

Vi er ikke her for å si ja eller nei til kommunal parlamentarisme. Norsk Redaktørforening har aldri tatt stilling til dette. Det vi er opptatt av er folks muligheter til å engasjere seg i politiske prosesser der de bor - uavhengig av styringsform.

I vårt notat til denne høringen har vi gått nærmere inn på historikken for kommunal parlamentarisme. Da parlamentarismeloven ble vedtatt i 1985 var målet å gi politikerne mer makt og samtidig redusere makten til administrasjonen.

Dette var også hensikten da kommuneloven ble vedtatt i 1992 - både når det gjelder kommuner med parlamentarisk modell og formannskapsmodellen. Resultatet ble trolig bare delvis i tråd med denne hensikten. I mange av kommunene som har beholdt formannskapsmodellen har vi sett at rådmenn og administrasjonssjefer har fått økt makt. I kommuner med parlamentarisk modell er det mye som tyder på at posisjonen har fått mulighet til å hemmeligholde prosesser mye lenger enn ellers. Dette svekker opposisjonens og publikums innflytelse.

Da man vedtok dagens kommunelov innførte man spesialregler for saksbehandlingen i kommuner med parlamentarisk styreform. Først og fremst handlet dette om økt mulighet for å lukke dørene i møtene uten å ha ytterligere begrunnelse for det.

Jeg har selv erfaring som utøvende journalist og redaktør i et fylke - Nordland - som innførte parlamentarisme i 1999. Jeg har sett at prosesser som tidligere var åpne i større grad er blitt lukket og at de politiske diskusjonene og drakampene har flyttet seg fra åpne møter til lukkede rom. Når alt er avgjort på forhånd blir det kun sandpåstrøing igjen for fylkestinget.

Så skulle man tro at disse spesialreglene for parlamentarisk styrte kommuner var nok. Men den gang ei. I vår ble offentliglova endret gjennom et hastevedtak som ga parlamentarisk styrte kommuner og fylkeskommuner enda større mulighet for lukkede prosesser. Nå kan også sakslister og saksfremlegg unntas offentlighet, hvilket betyr større arbeidsro for politikere i posisjon og mindre åpenhet for innbyggerne, opposisjonen og mediene.

Dermed har det formelle regelverket som regulerer innsyn i norske kommuner ? primært offentliglova og kommuneloven ? i løpet av 30 år endret seg slik at kommuner som på slutten av 1980-tallet var svært åpne, nå har langt større muligheter til å lukke de politiske

beslutningsprosessene. Utviklingen har gått feil vei.

Vi vil derfor be om at komiteen i merknadene til dette forslaget gjør det klart at den nye kommuneloven må tydeliggjøre en reell åpenhet i lokalpolitikken.

2015.10.13

Nei
Nei